

Ω Δ Η
Ο Λ Υ Μ Π Ι Α Κ Η

ΠΟΙΗΘΕΙΣΑ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑΣ ΤΩ 1896 ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ

ΥΠΟ

Α. ΒΟΡΕΑΔΟΥ

ΚΡΗΤΟΣ

Δ. Φ. διευθυντοῦ τῆς ἐν ᾿Ηρακλείῳ Κρήτης ἐκδοδομένης ἑφημερίδος;
« Ἡρακλείου ».

ODE OLYMPIQUE

PAR

A. BOREADES

CRÉTOIS

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΦΑΛΤΑΤΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΟΡΕΑΔΗΣ

1896

1024

Ω Δ Η Ο Λ Υ Μ Π Ι Α Κ Η

ΠΟΙΗΘΕΙΣΑ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑΣ ΤΩ 1896 ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥΣ ΑΓΩΝΑΣ

ΥΠΟ

Α. ΒΟΡΕΑΔΟΥ

ΚΡΗΤΟΣ

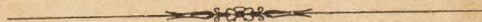
Δ. Φ. διευθυντοῦ τῆς ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης ἐκδομένης ἐφημερίδος
«Ἡρακλείου».

ODE OLYMPIQUE

PAR

A. BOREADES

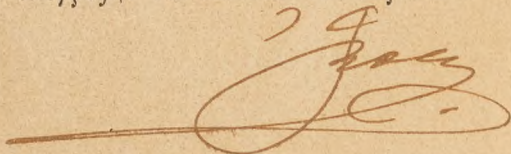
CRÉTOIS

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΟΡΕΑΔΗΣ
1896

Θεωρεῖται ὡς ἐκ κλεψιτυπίας προερχόμενον πᾶν ἀντίτυπον μὴ
φέρον τὴν ἰδίᾳ χειρὸς ὑπογραφὴν τοῦ ἐκδότου Ἰω. Βορεάδου.

A handwritten signature in brown ink, likely belonging to Ioannis Boreas, written in a cursive style with a long horizontal stroke extending to the left.

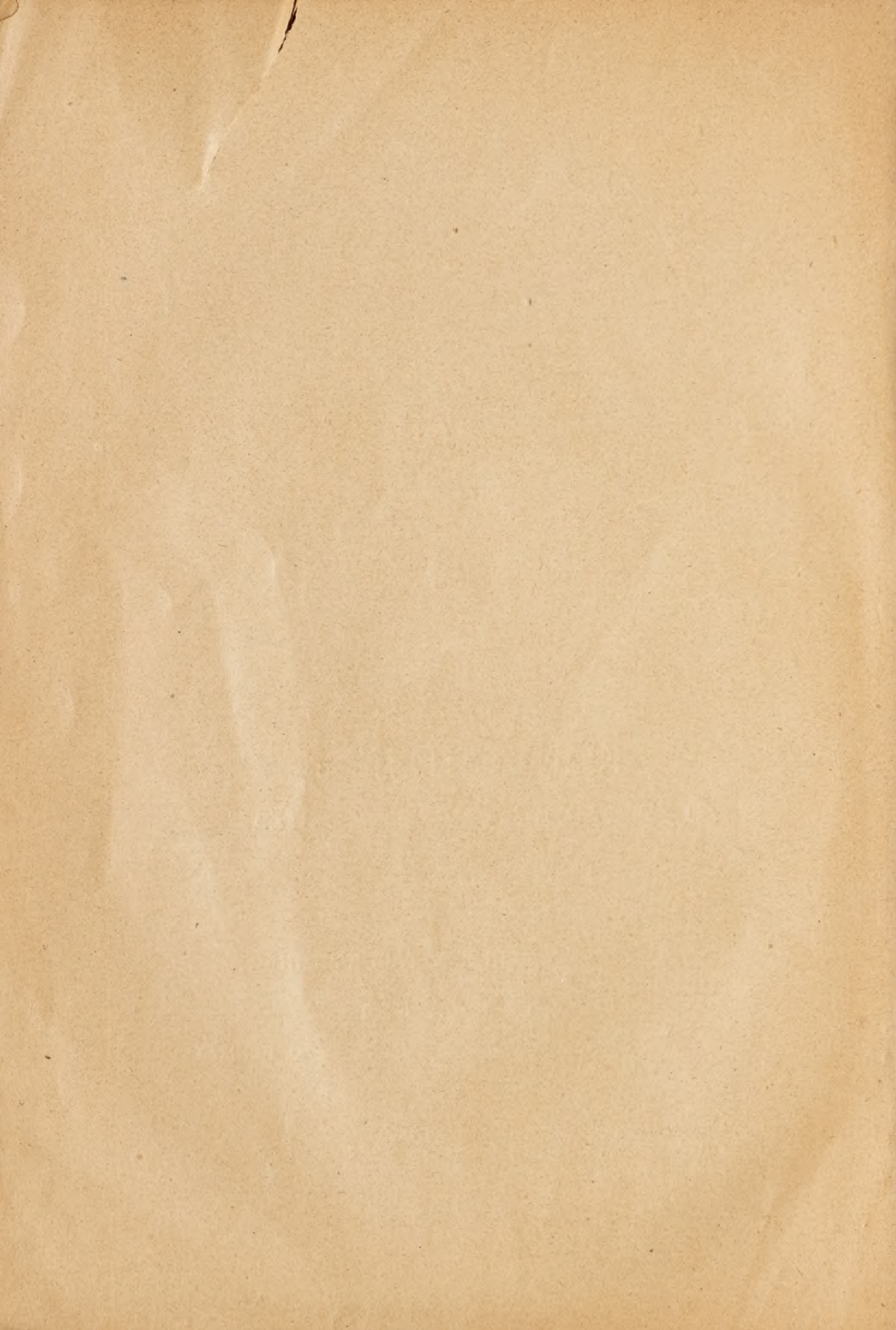
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩΙ
ΔΙΑΔΟΧΩΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ
ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙ ΧΡΗΣΤΑΙΣ ΕΛΠΙΣΙΝ

ΑΦΙΕΡΩ

Ο ΠΟΙΗΣΑΣ

« Ὑθρὶν ἔλθὼν νῦν ἄμυνον, τέκνον ἐμόν, Σοφίας
» ματρὶ δυστάτῃ, θάμασον δὲ Βίαν μάργον· μέγ' ἔργον τοι τόδε,
» ἀλλὰ σε ταλίνον ᾠδὶνα. »

ΩΙ Δ Η

ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ

Κατὰ τὸ γ' εἶδ. Ὀλυμπ. Πινδάρου

Στροφὴ Α'

Ἀθανάτων τέμενος σεμνὸν μετ' ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοις,
Ἑλλάς μεγαλῶνυμε, χαῖρ'· αἰγλαῖντα γὰρ
νῦν ἅματά τοι, ἐρεβεννᾶς εὐφρόνας μᾶκος πεδαμειψάμενα,
λάμπει, ξυναῖσιν δ' εἰν' ἀμίλλαις σ' ἀμφέποντ' ἄνδρες
[πολυγαθεί τιμᾶ, πάντοθεν

5 οἱ ποτὶ κλειτὸν πάγον νίσσοντ' Ἀθάνας

Ἀντιστροφὴ Α'

ποικιλογάρυες, Ἰλισσοῦ τε νᾶμ' ἀμφὶ προχέοντ' ἀδινοὶ
καλλίγροον. Ὅρσο νυν, εὐαίνητ' ἐμὰ
μᾶτερ, διέποισά θ' ἑορτὰν τάνδ' ἄθρει πλειστόμβροτον, ἀγλαῖαν
πασᾶν δ' ἔχοισ' ἄκρας δέκευ τώσδ' ἀνέρας θυμῷ γελανεῖ,
[πολύκλειτον αὖ Πίσας

10 πρόφρονας τεθμοῖς ἀναίθοντας παλαιοῖς

Ἑποδὸς Α'

νῦν ἀγῶν', ἐνθα βροτοῖς τιμάν ποτε δαίμοσ' ἴσαν
ἀγλαὰ Νίκα στεφάνων νέμ' ἄωτον, σκαῖπτον ἀλκὰν δ' ἐφθόνει
χρυσέλατος ¹⁾ δέ τ' ἐλαίας κόσμον ²⁾. Ἀγῶν δ' ὅδε πάντων
[φέρτατος

νῦν πέλεθ', οὗ γ' ἐπὶ γὰν πᾶσαν φλέγει κλέος μέγα κιδνάμενεν
15 πурсὸν ὕμνων τηλέφαντον δ' ὥρσεν ἅπτειν

Στροφὴ Β'

παντοδαπῶν κελαδῆτιν γλῶσσαν ἀνδρῶν. Ἑλλάδος οὐκέτι δὴ
φύτλας γένε' ἀλλοθρόων, ὥσπερ τὸ πρῖν,
τεῖχος διὰ μέσσορον εἶργει τοὶ νόμοισιν γὰρ τράφεν ἥθεσί τε
'Ελλανικοῖς μαστῶν τ' ἐθήλαξαν γάλ' ἀμᾶς ματέρος, Ἑλλάδος
[εὐάνδρου φίλως

20 παῖδας Ἑλλάνων τ' ἀδελφῶς φάμι τούτους.

Ἀντιστροφὴ Β'

Ἀλλὰ μοι ἀδυεπῇ χρᾶσον λύραν σάν, Πιερίδων ἱερὸν
Διρκαῖε κύκνε στόμα, μολπᾷ Δωρία
ὄφρ' ἀγλαόκουρον ἐπαινήσω, ἐναρμόξαις νεοθαλέα σοῖς
ὕμνον πεδίλοις, Ἑλλάδ' ἤτορ δ' ἔλδεν ἄκραντ' οὐ γὰρ
[ἀήθει Μοισᾶν ἔντεα

25 πλάγμαθ' ἀμῶ πείθετ' οὐδὲ φθέγμ' ἴησιν.

Ἑποδὸς Β'

Τίς δέ μοι τίς νῦν ἀνάξει Πίνδαρον ἀδυλύραν
ἐκ κελαινῶν Περσεφόνας μελάρων δεινὸν μαλάξαις Κέρβερον
καρχαλέον τρικάρανον φρουρόν ; ἐπεὶ βίον εἶπερ γ' ἦν βίον
ἀντιλαβεῖν, κατέβαν ἂν κεῖσ' ἐγὼν ὁ δ' αὖτ' ὀάριζε φίλαις
30 ἐνθάδ' ἂν Μοῖσαις. Παλίμβαμος δέ γ' οὐ πως

(¹) Κατὰ τὸ χαλκέλατος. Πινδ. Ὀλ. Ζ', 66.

(²)=Οἱ σκηπτοῦχοι βασιλεῖς ἐφθόνουν τοὺς ῥωμαλέους ἀθλητὰς καὶ τὰ χρυσὰ
στέμματα τὰ ἐλάϊνα.

Στροφὴ Γ'

κεῖθεν ὁδὸς πέλεται. Χρὴ δ' ἔμπα θαρσεῖν· οὐκ ἄγονος γὰρ
[ἐσλῶν

ἀνδρῶν ἔφυ οὐδ' ἔσεθ' Ἑλλανίς γυῖα.

Εἰ λῆμα δ' ἔνεικ' Ἀβερῶφου, τέξεται καὶ μονοπολόως,
[ἀρετῶν

κάρυκας ὑψηλῶν· λόγων οὗτοι γὰρ ὠδῖνες στερεώτεραι ἔργων ¹⁾.
[Nῦν δὲ μὲν

35 δεῖ τάδε στέργειν· λόγος πτώσων γὰρ ἔργων

Ἀντιστροφὴ Γ'

Οὐ κάθειλ' ὑψίβατον πύργον κλεεννῶν, πότνια μάτερ ἐμά.

Ἀλλὰ σκοπιὰν ὕπερ ὑψηλὰν ἔδαν

ἦδην, καθορῶ δέ, παλαιὰς νῦν πτυχὰς πιτνὰς γλεφάροισι χρόνου,
ἐκ γαστέρος διττῶν κορᾶν βλαστάματ' ἐκφύντ' εὐρυχόρου
[Ἀσίας. Ἀ μὲν Βία

40 τῶν κέκληται, δέρεται δ' ὕδριν νέφος θ' οἱ

Ἐπωδὸς Γ'

ἀμφιδέβλητ' ὀφρύεσσ', ἃ δ' ὀπλοτέρα Σοφία,
φαιδίμην ὄψιν μὲν ἔχουσα μελίφθογον δὲ γλῶσσαν. Ταῖσι δὲ
ξύννομος οὐ ποτέβα σώτειρά γ' Ὀμοφροσύνα· τὰν γὰρ Βία
οὐκ ἐγέραρ' ἀπαλάμνοισιν φρένεσσι μηδομένα Σοφία

45 λοιγόν· Ὑβρις παρ δέ οἱ ξύμβακχος ἔστα.

Στροφὴ Δ'

Πῆμα δ' ἰδοῖσα ποθέρπον δεινὸν ἔφριξεν Σοφία, πόδα δὲ
νωμᾷ φυγάδ', ἀντιάσαι δ' οὗτοι Βία
ἔτλα θάλος ἄδε νέορτον. Κράσπεδον δ' ἐλθοῖσ' ἐς ἀλὸς πολιᾶς
ἔστα· τάφην δ' ὑγρὰν ποτιβλέψαισ' ὁδὸν ἀππτηνέ θ' ὅποι φύγοι,
[Ἀκτὰν δ' Ἑλλάδος

50 οἶδμα πόντου ναῖω στεῖδοισα ὀκκῶ

(¹) = Δὲν εἶνε δυσκολώτερον νὰ γεννηθῶσιν ἄνδρες τῶν λόγων ἢ ἄνδρες
τῶν ἔργων.

Ἀντιδροφὴ Δ'

ἴκεθ', ἐοῖσι δὲ κόλποις δέξαθ' Ἑλλὰς θάλψε τε φροντίσι γιν
 πρόφρων ἀγαναῖς, Ἀρετάν θ' οἷ, παῖδ' ἑάν,
 ὥπασσε συνάονα, υἱοὺς λάτριας δ' αὖ καὶ προμάχους κρα-
 [τερούς.
 Θάλλ' ὀλβίοισιν δ' ὀλβία ξὺν τοῖσδ' ἐταίροισιν Σοφία· Χάρις ἦν
 [δὲ ξύγκροτος.

55 Ἀλλὰ μὲν ὁλβος φθόνον φέρβει, Βία τε

Ἐπωδὸς Δ'

τῷδε δὴ πλαγεῖσα βέβρυχ', εὐρύπεδον δ' Ἀσίαν
 σφόδρ' ὑπερμάκει ἐλέλιξε βοᾶ, λαῶς δ' ἐπῶρσεν βαρβάρως
 Ἑλλάδι καὶ φρεσὶ πᾶσαν μαινομέναις νιν ἔφα πέρσειν· τὸ δ' οὐ
 Ζεὺς ἕπατος σκοπὸς Οὐλύμπου τέλεσσεν, ἀλλὰ κράτει πέ-
 [λασεν

60 Ἑλλάδ', Εὐρώπας ἀνέστασεν δὲ πύργον

Στροφὴ Ε'

Καὶ Σοφίας ἔρυμ' ἄθραυστόν νιν, ἔξευξέν τε σὺν ἀθανάτῳ
 τιμᾷ Μαραθῶνα ῥοάς τ' Ἀσωπίας ¹⁾
 ἀκτὰς Σαλαμῖνος ἀλιπλάγκτου τε. Τῶν οὗτοι ποτ' ὀλεῖτ' ὄνυμα·
 κεῖ γὰρ σθένος πόντου κλύσειέν σφ', ἀλλ' ἀρίζηλον κλέος
 [ἔμπαν ἐπιπλευσεῖτ' αἰεί.

65 Ζεὺς τὸ μὲν δὴ θῆκε χάρμα, Ζεὺς ὁπάντων

Ἀντιδροφὴ Ε'

Κύριος, ἀλλὰ φίλας τερπνῶν ἀμέρδει δουλοσύνα βίον
 πάτρας, Σοφία τε δαίχθη δυσμόρου
 οἴκτῳ Ἀσίας, φᾶος ἐλθεῖν οἱ δὲ ῥύσασθαι τε Βίας πόθεεν.
 Ἔγνω πόθον δ' ἄλγος τε δύστλατον τιθίνα σεμνοτάτα
 [Σοφίας Ἑλλὰς τότε,

70 παῖδ' ὑπέρθυμον δ' ἐὼν φώνας' ἔφαθ' οἱ :

(¹) = Τὰς Πλαταιάς.

Ἐπὶ δὸς Ε'

« Ὑδρὶν ἐλθὼν νῦν ἄμυνον, τέκνον ἐμόν, Σοφίας
ματρὶ δυστάνῳ, δάμασον δὲ Βίαν μάργον. Μέγ' ἔργον τοι τόδε,
ἀλλὰ σε ταλίκον ὦδιν'. » « Ὡς ἔνεπ', ἀντίθεος δ' ἦρως ἄφαρ·
ξὺν Σοφίᾳ Μακεδὼν ὄρουσ' ἴσος ῥιπαῖς ἀνέμων Ἀσίαν
75 ἐς μέσσην, Ἑλλάν' Ἀρην δ' ὠκύν δρακέντα

Στροφὴν ε'

Θρέμματ' ἀλιτρὰ Βίας ἔπταξαν, ὥστε Ζανὸς ἐπιπτόμενον
πόλλ' αἰετὸν ἔθνεα δειλῶν ὀρνίχων,
κάδ δ' ἤριπε δαμοδόρων σκαῖπτον τυράννων καὶ Σοφίας κέδασεν
αὐγὰ δνόφον, λαοὶ δέ τ' ἄμπνευσαν. Τίς ὦν αἶνος τίς
[ἰσόρροπος ἔργοις ταλίκους ;
80 Εὐύχχορος τίς γλῶσσ' Ἀλεξάνδρου δὲ χειρὶ ;

Ἀντιστροφὴν ε'

Καὶ θεὸς ὑψιμέδων τόνδ' Ἑλλάδος λεύσσω· πόνον οὐρανόθεν
ἀγάσσατο, παῖδά τέ οἱ πέμψεν φίλον.
Χριστῷ δὲ συνάορος ὄρθωσεν βροτῶν Ἑλλάς βίον, ἃ δ' ἔπεσεν
μακρῷ πόνῳ καμψθεῖσα, δεῖν' ἔτλα δέ γ' ἄρρητ' ἐμπεδόμοχθον
[ἔχουσ' αἰεὶ βίον.
85 Ἀλλὰ ματρὸς πάσσε σιγαῖ, ἦτορ, ἄλγος.

Ἐπὶ δὸς ε'

Ἄ δὲ παῖδας τίκτ' ἀνυστᾶσ' αὖ μεγαλοσθενέας
ὀμβρίμοις τόλμαν ἱκέλως δὲ λεόντεσσ', οἳ γε θραῦσαν δούλιον
μαρνάμενοι ζυγόν οἱ, τρίλλιστον Ἑλευθερίαν δ' αὖ τ' ἄγαγον.
Νῦν Σοφίας δὲ τὰ νικητῆρι Ἑλλάδος τ' ἀγομεν. Σὺ δ' αἰεὶ
90 αἰσίως, ὦ Ζεῦ, πέραιν' Ἑλλὰσ' ἀγῶνας.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ ¹⁾

Ὡ σεμνὸν τῶν θεῶν ἐν τῇ γῇ ἐνδιαίτημα, Ἑλλὰς μεγαλύνουμε, χαῖρε· διότι νῦν σοι λάμπουσιν ἡμέραι αἰγλήσσαι, τῆς ζοφερᾶς νυκτὸς τὸ μῆκος διαδεξάμεναι, ἐν κοιναῖς δ' ἀμίλλαις περιέπουσί σε πολυτερεπὲ τιμῇ ἄνδρες, οἵτινες πανταχόθεν πρὸς τὸν κλεινὸν τῆς Ἀθηνᾶς λόφον προσέρχονται ποικιλόφωνοι καὶ περὶ τὸ καλλίρρου νᾶμα τοῦ Ἰλισσοῦ πυκνοὶ προχέονται. Ἐγέρθητι λοιπόν, πολυύμνητε μῆτέρ μου, καὶ θεώρει διακοσμοῦσα τὴν πολυάνθρωπον ταύτην ἑορτήν, πάσης δ' ἀγλαίας τὰς κορυφὰς ὀρέπουσα ὑποδέχου γελῶσθι καρδίᾳ τοῦσδε τοὺς ἄνδρας ἀναφλέγοντας νῦν κατὰ παλαιούς θεσμούς τὸν πολυθρύλητον ἀγῶνα τῆς Πίσσης, ἔνθα ἡ ἀγλαόμορφος Νίκη ἀπένεμέ ποτε τοῖς θνητοῖς θείαν τιμὴν, τὸν κάλλιστον τῶν στεφάνων, ἐφθώνει δὲ τὸ σκῆπτρον τὴν ἀλκὴν καὶ τὰ χρυσᾶ στέμματα τὰ ἐλάινα. Πάντων δ' ὑπέρτατος εἶν' ὁ παρῶν νῦν ἀγών, οὗτινος τὸ κλέος διαθρυλούμενον ἐπιφλέγει πᾶσαν τὴν γῆν, παροτρύνει δὲ τὴν καλλικέλαδον γλῶσταν παντοδαπῶν ἀνδρῶν ἢ ἀνάπτῃ πυρσὸν ὕμνων τηλαυγῇ.

Οὐκέτι τεῖχος μεσοπαγὲς χωρίζει, ὥσπερ τὸ πρὶν, τὰ γένη τῶν ἀλλογλῶσσαν ἀπὸ τῆς Ἑλληνίδος φυλῆς, διότι ὅτοι ἐν νόμοις τε καὶ ἤθεσιν Ἑλληνικοῖς ἐτρέφθησαν καὶ τὸ γάλα τῶν μαστῶν τῆς μητρὸς μου ἐθήλασαν, τῆς εὐάνδρου Ἑλλάδος φίλους παῖδας καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀδελφούς καλῶ τούτους.

Ἀλλὰ δάνεισόν μοι τὴν γλυκύφθογον λύραν σου, ὦ ἱερὸν τῶν Μουσῶν στόμα, Διρκαῖε κύκνε, ἵνα μολπῇ Δωρία τὴν καλὴ λίπαιδα ἐπαινέσω Ἑλλάδα ἐναρμόσας ὕμνον νεανθῇ τοῖς σοῖς πεδίλοις· ἀλλ' ἡ ψυχὴ μου ἀδύνατα ποθεῖ· διότι τὸ ὄργανον τῶν Μουσῶν δὲν πείθεται εἰς τὸ ἀτύνηθες πλῆγμά μου καὶ δὲν ἐκβάλλει φωνήν.

Τίς νῦν τίς θὰ μοὶ ἀναγάγῃ τὸν ἡδυμελῆ Πίνδαρον ἐκ τῶν

(¹) Ἡ μετάφρασις αὕτη ἐγένετο ὑπὸ φίλου λογίου κατὰ παράκλησιν ἡμῶν πιστῇ μᾶλλον ἢ γλαφυρά.

σκοτεινῶν τῆς Περσεφόνης μεγάρων καταπραΰνας τὸν ροθερὸν Κέρβερον, τὸν καρχαρόδοντα τρικέφαλον φρουρόν ; διότι, ἂν ἦτο δυνατόν νά λάβῃ τις βίον ἀντὶ βίου, ἐκεῖσε θά κατέβαινον ἐγώ, οὗτος δὲ πάλιν θά συνέπαιζε τὰς φίλαις Μούσαις ἐνθάδε. Ἀλλ' ἡ ἐκεῖθεν ὁδὸς δὲν εἶνε παλίμματος, ὅμως δὲ πρέπει νά θαρρῶμεν· διότι ἡ Ἑλληνὶς γῆ οὐτ' εἶνε φύσει οὐτ' ἔσται ἄγονος γενναίων ἀνδρῶν. Ἐὰν δ' ἔφερε τὸν μεγαλόφρον' Ἀβέρωφον, θά γεννήσῃ καὶ θεράποντας τῶν Μουσῶν, κήρυκας τῶν ὑψηλῶν ἀρετῶν· διότι αἱ ὠδῖνες τῶν λόγων δὲν εἶνε σκληρότεραι τῶν ὠδίνων τῶν ἔργων. Νῦν δ' ἀρκεσθῶμεν τοῖς παροῦσι· διότι λόγος συνεσταλμένος δὲν καθαιρεῖ τὸν ὑψίβατον πύργον τῶν κλεινῶν ἔργων σου, ὦ ἐνδοξε μῆτέρ μου.

Ἀλλ' ἐφ' ὑψηλὴν σκοπιὰν ἀνέβην ἤδη, καθορῶ δ' ἀναπετανύων εἰς τὰ ὄμματά μου τὰς παλαιὰς πτυχὰς τοῦ χρόνου ἐκφυόμενα ἐκ τῆς γαστρὸς τῆς ἀπεράντου Ἀσίας διττῶν θυγατέρων βλαστήματα, τούτων δ' ἡ μὲν Βία ὀνομάζεται, ἔχει δ' ὑβριστικὸν τὸ βλέμμα καὶ στυγερὸν νέφος τὰς ὁρῶς αὐτῆς περιβάλλει, ἡ δὲ νεωτέρα καλεῖται Σοφία φαιδρὰν μὲν ὄψιν μελίφθογον δὲ γλῶσσαν ἔχουσα. Σύντροφος δὲ ταύταις δὲν προσῆλθεν ἡ σώζουσα Ὀμοφροσύνη· διότι δὲν ἐτίμα ταύτην ἡ Βία ὄλεθρον ἐν ταῖς μιαιραῖς αὐτῆς φρεσὶ τῇ Σοφίᾳ μηχανωμένη· παρ' αὐτῇ δ' ἔστη συνοργιάζουσα ἡ Ὑβρις.

Ἰδοῦσα δὲ τὴν δεινὴν συμφορὰν προσεγγίζουσιν ἡ Σοφία ἔφριξε· (δὲν ἐτόλμα δὲ ν' ἀντιταχθῇ τῇ Βίᾳ αὕτη, οὐσα νεοthalῆς βλαστὸς)· ἐτράπετο δ' εἰς φυγὴν καὶ ἀφικομένη εἰς τὸ κράσπεδον τῆς ἀφροέσεως θαλάσσης ἔστη, ἐξεπλάγῃ δὲ προσβλέψασα τὴν ὑγρὰν ὁδὸν καὶ δειλὴν περιέφερε τὸ βλέμμα ζητοῦσα καταφύγιον. Ἐν ναυτικῷ δ' ὁχήματι βαίνουσα ἐπὶ τῶν κυμάτων τοῦ πόντου ἀφίκετο εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Ἑλλάδος, ἡ δ' Ἑλλάς δεξαμένη αὐτὴν πρόφρων ἐν τοῖς κόλποις αὐτῆς περιέθαλψε κεχαρισμένη φροντίδι, ἔδωκε δ' αὐτῇ τὴν ἑαυτῆς θυγατέρα Ἀρετὴν ὁπαδὸν καὶ τοὺς υἱοὺς λάτρεις καὶ προμάχους κρκτηροὺς. Ἐθαλλε δὲ μετὰ τῶν ἐταίρων τούτων ὀλβίων ὀλβία ἡ Σοφία· συνόμιλος δ' αὐτοῖς ἡ Χάρις ἦτο.

Ἀλλὰ μὴν ὁ ὄλβος τρέφει τὸν φθόνον, ὅφ' οὐ δὴ πληγεῖσα καὶ ἡ Βία ἐδρυχήσατο. τὴν δ' εὐρύχωρον Ἀσίαν συνετάραξε τῇ βροντῶδει βοῇ της, βαρβάρους δὲ λαοὺς ἐξήγειρε κατὰ τῆς Ἑλλάδος καὶ μαινομένη διανοία εἶπεν, ὅτι θά ἐκπορθήσῃ πᾶσαν τοῦτο δ' ὁ Ζεὺς ὁ τοῦ Ὀλύμπου ὑπέρτατος σκοπὸς δὲν ἐξετέ-

λεσεν, ἄλλ' ἔδωκε τῇ Ἑλλάδι τὴν νίκην καὶ ἀνέστησεν αὐτὴν πύργον τῆς Εὐρώπης καὶ ἔρυμα τῆς Σοφίας ἄρρηκτον, συνέδεσε δ' ἀθανάτῳ τιμῇ τὸν Μαραθῶνα καὶ τὰ ρεῖθρα τοῦ Ἀσωποῦ καὶ τὰς ἀκτὰς τῆς περιρρύτου Σαλαμῖνος. Τούτων οὐδέποτε θάφανισθῇ τὸ ὄνομα· διότι καὶ ἂν κατακλύσῃ αὐτὰ ὁ μέγας πόντος, ὅμως θὰ ἐπιπλήῃ ἑσαεὶ ἀρίδην τὸ κλέος των. Ταύτην μὲν λοιπὸν τὴν χαρὰν ὁ Ζεὺς προξένησεν, ὁ πάντων κύριος Ζεὺς. Ἀλλ' ἡ τῆς φίλης πατρίδος δουλεία ἀφαιρεῖ τὴν τέρψιν τοῦ βίου καὶ ἡ Σοφία κατεσπαράχθη τὴν καρδίαν ἐξ οἴκου τῆς δυσμόρου Ἀσίας, ἐπόθει δὲ νὰ ἔλθῃ αὐτῇ σώτειρα καὶ ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τῆς Βίας. Ἐγὼ δὲ τὸν πόθον καὶ τὸ δυσφύρητον τοῦτο ἄλγος ἡ σεμνοτάτῃ τροφῇ τῆς Σοφίας Ἑλλάς, μεγάλθυμον δ' αὐτῆς υἱὸν καλέσασα εἶπεν αὐτῷ: «Τέκνον ἐμὸν πορευθεὶς νῦν ἀπόκρουτον ἀπὸ τῆς δυστήνου μητρὸς τῆς Σοφίας τὴν Ὑβριν, καταδάμασον δὲ τὴν λυσσῶσαν Βίαν. Βεβαίως μέγα εἶνε τὸ ἀνατιθέμενόν σοι ἔργον, ἀλλὰ τηλικούτον σὲ ἐγέννησα». Οὕτως εἶπεν ἐκείνη, ὁ δ' ἰσόθεος ἦρωες Μακεδῶν μετὰ τῆς Σοφίας ὥρμησεν ἴσος ταῖς τῶν ἀνέμων πνοαῖς εἰς τὸ μέσον τῆς Ἀσίας, ἰδόντα δὲ τὰ μαρτυρὰ θρέμματα τῆς Βίας τὸν ταχὺν Ἑλληνα Ἀρη ἔπηξεν, ὥσπερ πολυπληθεῖς ἀγέλαι δειλῶν πτηνῶν τὸν ἐπιπτόμενον αἰτὸν τοῦ Διὸς, κατέπεσον δὲ τὰ σκῆπτρα τῶν δημοβόρων τυράννων καὶ τὸ τῆς Σοφίας φῶς διεσχέδασε τὸν ζόφον, οἱ δὲ λαοὶ ἀνέπνευσαν. Τίς λοιπὸν ἔπαινος τίς ἰσορροπος τηλικούτοις ἔργοις; Τίς δὲ γλώσσα δύναται νὰ συγχορεύῃ τῇ Ἀλεξάνδρου χειρί;

Καὶ ὁ Ὑψιστος θεὸς οὐρανόθεν θεώμενος τοὺς ἀγῶνας τούτους τῆς Ἑλλάδος ἐθαύμασεν, ἔπεμψε δ' αὐτῇ τὸν φίλον υἱόν του. Τὸν Χριστὸν δ' ἀρωγὸν ἔχουσα ὥρθωσε μὲν τὸν βίον τῶν θνητῶν ἡ Ἑλλάς, αὐτὴ δ' ὑπὸ τοῦ μακροχρονίου πόνου καμφθεῖσα ἔπεσεν, ὑπέμεινε δ' ἄρρητα δεινά, πολύμοχθον βίον ἔχουσα πάντοτε. Ἀλλ', ὦ ψυχὴ μου, τὸ ἄλγος τῆς μητρὸς σιγῇ κατάπασσε.

Ἡ δ' ἀναστᾶτ' αὖθις ἐγέννα υἱοὺς μεγαλοφύχους ἴσους δὲ τὴν τόλμην πρὸς ἀλκίμους λέοντας, οἵτινες μαχόμενοι ἔθραυσαν αὐτῇ τὸν ζυγὸν τῆς δουλείας καὶ τὴν τρισπόθητον ἐλευθερίαν ἐπανήγαγον. Νῦν δὲ τοὺς ἀγῶνας τούτους τελοῦμεν τῆς Σοφίας καὶ τῆς Ἑλλάδος νικητήρια. Σὺ δ', ὦ Ζεῦ, αἰσίως αἰετὲρ πέραινε τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἀγῶνας.

TRADUCTION

Salut à toi ! glorieuse Grèce, vénérable demeure des dieux sur la terre ! Des jours brillants ont enfin lui pour toi après les ténèbres d'une longue nuit ! En effet, de toutes parts accourent vers l'illustre colline d'Athéna des hôtes de toute langue, et se précipitant tous vers l'onde cristalline de l'Ilissus, ils rivalisent à qui t'entourera de plus de gloire.

Lève-toi donc, glorieuse mère et considère cette foule accourue pour rehausser la splendeur de tes fêtes. Cueille les plus belles des fleurs qui t'entourent pour les offrir avec un gracieux sourire à ceux qui viennent renouveler, selon le rite antique, les célèbres Jeux de Pise, où la belle Niké accordait jadis aux mortels les honneurs de l'immortalité, c'est-à-dire la plus précieuse des couronnes, et où le sceptre portait envie à la force et le diadème d'or à la branche d'olivier.

Les Jeux d'aujourd'hui l'emportent sur tous les autres, car la splendeur en illumine le monde entier et inspire, dans des langues diverses, des chants dithyrambiques.

Il n'y a plus, comme autrefois, de mur de séparation entre la race hellénique et ceux qui parlent un autre idiome, car tous ceux qui ont été élevés d'après les idées et les principes helléniques, tous ceux qui ont été allaités aux mamelles de ma mère, tous sont pour moi des fils chéris de la Grèce, des frères des Hellènes, et c'est ainsi que je les appelle. Mais prête-moi ta lyre harmonieuse, ô toi, nourrisson des Muses, cygne de Dircé, pour que, sur un mode dorien, je puisse chanter la Grèce aux beaux enfants.

Mais je demande l'impossible, car l'instrument des

Muses reste rebelle, il garde le silence sous mes doigts qui lui sont inconnus.

Qui du sombre palais de Perséphoné me ramènera le mélodieux Pindare, après avoir apaisé Cerbère à la triple tête, ce redoutable gardien des Enfers!

S'il était donné à l'homme de pouvoir échanger sa vie avec celle d'un autre, c'est là que je descendrais, pour l'en faire remonter, afin qu'il pût de nouveau jouer avec les Muses.

Mais hélas ! on ne remonte pas de cet abîme. Courage pourtant ! la terre hellénique n'est et ne sera jamais, de sa nature, stérile en héros. De même qu'elle a donné le jour au magnanime Avérof, elle enfantera aussi des disciples des Muses afin de célébrer les grandes et généreuses actions.

Car enfanter la parole n'est pas moins pénible que produire des œuvres. Mais bornons-nous au présent, car la faiblesse de ma voix n'amoindrit pas ta grandeur, ô glorieuse mère !

Mais de la hauteur où je me trouve déjà, plongeant le regard dans les profondeurs du passé, je distingue du fond de l'immense terre asiatique, les rejetons de deux filles, dont l'une se nomme la Victoire : elle a le regard insolent et les sourcils enveloppés d'affreux nuages ; l'autre, la plus jeune, s'appelle la Sagesse : son visage est joyeux et mélodieux est son langage. Ces deux filles ne virent point venir à elles la Concorde qui sauve, car elle ne jouissait point de l'estime de la Violence qui, dans les noirs replis de son cœur tramait la perte de la Sagesse. Près de la Violence se tenait l'Injure qui se plaît elle aussi dans l'orgie.

La Sagesse frémît à la vue de la calamité qui la menaçait (car, jeune rejeton, elle, n'osait pas se mesurer avec la Violence). Elle prit donc la fuite, et ne s'arrêta qu'au bord de la mer écumante. Le spectacle de la plaine liquide la surprit et, dans sa timidité, elle promenait de tous côtés le regard, pour y découvrir un asile.

Montée sur un char marin, elle traversa les flots de la mer et vint aborder au rivage de l'Hellade. L'Hellade la reçut avec empressement dans son sein et lui prodigua les

soins les plus tendres; elle lui donna pour compagne sa fille, la Vertu; comme adorateurs et défenseurs, elle lui donna ses fils. Au milieu de compagnons si heureux, l'heureuse Sagesse florissait; dans sa société figurait aussi la Grâce.

Mais le bonheur excite l'envie, et l'envie blessa la Violence, qui se mit à rugir, troubla par la puissance de ses cris l'immensité de l'Asie et souleva contre l'Hellade des peuples barbares, persuadée, dans sa fureur insensée, qu'elle la subjuguerait entièrement.

Zeus, qui veille du haut de l'Olympe, ne le permit pas, mais il donna la victoire à l'Hellade, dont il fit le bouclier de l'Europe et le rempart inébranlable de la Sagesse; il accorda une gloire immortelle à la plaine de Marathon, au cours d'eau de l'Assopos et au rivage de Salamine. Ces noms ne sauraient périr, et l'océan submergerait-il les localités qu'ils désignent, que la splendeur en planerait encore au-dessus de l'abîme.

Tel fut le bienfait qu'accorda Zeus, le maître suprême. Mais l'asservissement de la patrie bien-aimée ôte à la vie tous ses charmes, et la Sagesse portait au cœur une blessure toujours saignante à la pensée des malheurs de l'Asie, elle souhaitait de lui venir en aide et de la délivrer de la Violence.

La vénérable nourricière de la Sagesse, l'Hellade, comprit ce vœu et cet immense chagrin. Elle appela donc un de ses magnanimes enfants et lui dit : « Mon fils, va repousser l'Injure loin de l'infortunée mère de la Sagesse et dompter la rage de la Violence; grande est la tâche qui t'est confiée, mais, toi aussi, tu es né grand. » C'est ainsi qu'elle parla, et le divin héros Macédonien, accompagné de la Sagesse, se précipita avec la vitesse des vents vers le centre de l'Asie. Les coupables rejetons de la Violence, à la vue de cet impétueux Mars de la Grèce, se blottirent comme une troupe de timides oiseaux à l'apparition de l'aigle de Zeus.

Alors tombèrent les sceptres des tyrans oppresseurs, la lumière de la Sagesse dissipa les ténèbres, et les peuples respirèrent. Quelle louange peut égaler de si grands

exploits ? Quelle langue peut suivre les hauts faits d'Alexandre ?

L'Éternel, du haut des cieux, contempla avec admiration ces combats de la Grèce, et lui envoya son fils bien-aimé. Avec l'aide du Christ, l'Hellade reconstitua la vie humaine; mais elle fléchit enfin sous le poids du temps, elle succomba et eut à souffrir toutes les douleurs d'une vie laborieuse. Passons sous silence, ô mon âme, les douleurs d'une mère.

Mais elle se releva, elle mit de nouveau au monde des enfants magnanimes, qui ne le cédaient en rien à l'intrépide lion. Ils luttèrent et parvinrent à secouer le joug de la servitude et à reconquérir la liberté tant désirée. Nous célébrons aujourd'hui les Jeux Olympiques en l'honneur de ces victoires de la Sagesse et de l'Hellade. Et toi, ô Zeus, continue toujours à couronner les œuvres des Hellènes !

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΓΑΛΑΤΤΕ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Μ. ΠΑΛΑΤΗΣ